

Spis treści

Wstęp	7
--------------	----------

Wstęp do wydania pierwszego	8
------------------------------------	----------

Rozdział I

Prawo konstytucyjne i jego źródła

I. Podstawowe wiadomości o prawie konstytucyjnym	10
---	-----------

1. Pojęcie prawa konstytucyjnego i jego przedmiot	10
---	----

2. Miejsce prawa konstytucyjnego w systemie prawa	11
---	----

3. Pojęcie źródeł prawa konstytucyjnego	13
---	----

II. Konstytucja	16
------------------------	-----------

1. Pojęcie konstytucji	16
------------------------	----

2. Czynniki warunkujące powstanie konstytucji	19
---	----

3. Cechy konstytucji	22
----------------------	----

a) Najwyższa moc prawna konstytucji	22
-------------------------------------	----

Tryb uchwalania i zmiany konstytucji	23
--------------------------------------	----

Szczególna nazwa	26
------------------	----

Nadrzędność konstytucji w systemie prawa	27
--	----

Gwarancje konstytucji	28
-----------------------	----

Stosowanie konstytucji	38
------------------------	----

Wykładnia konstytucji	41
-----------------------	----

b) Treść konstytucji	43
----------------------	----

4. Normy konstytucji	44
----------------------	----

5. Systematyka konstytucji	47
----------------------------	----

6. Funkcje konstytucji	48
------------------------	----

a) Funkcja prawna	48
-------------------	----

b) Funkcja integracyjna	49
-------------------------	----

c) Funkcja organizatorska	49
---------------------------	----

d) Funkcja programowa	49
-----------------------	----

e) Funkcja wychowawcza	50
------------------------	----

III. Inne źródła prawa konstytucyjnego	51
---	-----------

1. Ustawa konstytucyjna	51
-------------------------	----

2. Ustawa	51
-----------	----

3. Rozporządzenie	59
4. Inne akty prawa wewnętrznego	63
5. Akty prawa międzynarodowego	65
6. Akty prawa ponadnarodowego	72
7. Prawo zwyczajowe	74
8. Prawo natury	75
9. Prawo religijne	77
10. Orzecznictwo sądowe, wykładnia prawa i „ogólne zasady prawa”	78

Rozdział II

Status jednostki w państwie

IV. Podstawowe prawa i wolności jednostki	86
1. Pojęcie podstawowych praw i wolności jednostki	86
2. Geneza praw podstawowych	89
3. Koncepcje praw jednostki	91
a) Koncepcje prawnonaturalne	91
b) Koncepcja liberalna	92
c) Koncepcja praw jednostki w socjalnym państwie prawnym	93
d) Koncepcje chrześcijańskie	94
e) Koncepcja marksistowska	94
f) Koncepcja faszystowska	96
g) Koncepcja islamska	96
h) Azjatycka koncepcja praw jednostki	97
i) Uniwersalistyczne i indywidualistyczne ujęcie praw jednostki	98
4. Zakres obowiązywania praw podstawowych	98
a) Zakres podmiotowy	98
b) Granice praw podstawowych	99
c) Konflikty między prawami podstawowymi	101
d) Horyzontalne obowiązywanie praw podstawowych	102
5. Gwarancje praw podstawowych	104
6. Konstytucyjna regulacja praw podstawowych	105
7. Prawa jednostki w prawie ponadnarodowym Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej	106
8. Prawa jednostki w prawie międzynarodowym i ich ochrona	108
a) Geneza ochrony praw jednostki w prawie międzynarodowym	108
b) Ochrona praw jednostki w systemie Narodów Zjednoczonych	109
c) Regionalny europejski system ochrony praw jednostki	111
V. Podstawowe obowiązki jednostki	115
1. Pojęcie podstawowych obowiązków jednostki	115
2. Konstytucyjna regulacja podstawowych obowiązków jednostki	116

VI. Obywatelstwo	118
1. Pojęcie obywatelstwa	118
2. Prawna regulacja instytucji obywatelstwa	121
a) Sposoby nabycia obywatelstwa	121
b) Utrata obywatelstwa	123
c) Zasada wyłączności obywatelstwa	125

Rozdział III

Państwo i jego organy

VII. Suweren	128
1. Pojęcie suwerenności i suwerena	128
2. Monarcha	134
3. Lud	134
4. Naród	135
5. Lud pracujący	136
VIII. Formy realizacji zwierzchnictwa	137
1. Demokracja bezpośrednia i jej instytucje	137
a) Zgromadzenie ludowe	138
b) Inicjatywa ludowa	138
c) Referendum	139
d) Konsultacja ludowa	141
e) Metody demokratycznego podejmowania decyzji	142
Losowanie	142
Głosowanie	142
2. Demokracja przedstawicielska	144
a) Pojęcie reprezentacji	144
b) Partie polityczne	146
Pojęcie partii politycznej i systemu partyjnego	147
Geneza partii politycznych	151
Prawna regulacja działalności partii politycznych	152
c) Prawo wyborcze	154
Pojęcie prawa wyborczego	154
Podstawowe zasady prawa wyborczego	154
Pojęcie systemu wyborczego i rodzaje systemów wyborczych	163
Weryfikacja wyborów	168
d) Status przedstawiciela	168
Mandat przedstawicielski	168
Prawa i obowiązki przedstawiciela	170
e) Uzupełnianie składu organów przedstawicielskich podczas kadencji	172

IX. System organów państwowych	173
1. Ogólne wiadomości o organach państwowych	173
2. Pojęcie systemu organów państwowych	175
3. Zasada podziału władzy państwowej	176
a) Koncepcja podziału władzy i czynniki kształtujące jej realizację	176
b) Władza prawodawcza	180
Funkcje parlamentu	181
Struktura parlamentów	187
Organizacja i funkcjonowanie parlamentów	188
c) Władza wykonawcza	191
d) Władza sądownicza	195
e) Systemy rządów	199
4. Zasada jedności władzy państwowej	201
X. Formy państwa	203
1. Pojęcie formy państwa	203
2. Klasyfikacje form państwa	203
Aneks	209
Wykaz literatury uzupełniającej	212